

Bemærkninger til lovforslaget

Ved lov nr. 321 af 4. juni 1986 blev der ved en ændring af retsplejelovens § 848 gennemført et forbud mod anvendelse af anonyme vidner under domsforhandlingen i straffesager. Der henvises til Folketingstidende 1985-86, forhandlingerne sp. 730, 1959, 11300 og 11570 samt tillæg A sp. 1035, tillæg B sp. 1565 og tillæg C sp. 737.

Ved samme lov blev det ved en tilføjelse til lovens § 835 bestemt, at der, samtidig med at der meddeles forsvareren genpart af statsadvokatens bevisfortegnelse, skal tilsendes tiltalte en genpart af bevisfortegnelsen.

Den sidstnævnte del af lovændringen har i den forløbne tid givet anledning til en betydelig kritik fra politiets side.

Formålet med bestemmelsen i § 835, 3. pkt., var at skabe fuldstændig sikkerhed for, at tiltalte inden domsforhandlingen får oplysning om identiteten af de vidner, der af anklagemyndigheden vil blive ført imod ham. Dette vil nemlig være en forudsætning for, at tiltalte i samråd med forsvareren kan forberede sit forsvar og i den forbindelse tage stilling til, hvilke beviser han på sin side ønsker at fremføre, således at forsvareren kan aflevere sin bevisfortegnelse i overensstemmelse med reglerne i § 836.

Efter forslagsstillernes opfattelse er kritikken af den gennemførte tilføjelse til § 835 overdreven.

Det principielle sigte med lovændringen i juni 1986 var at forbyde anonymisering af vidner under domsforhandlingen i straffesager. Dette blev som nævnt gennemført ved ændringen af § 848, og allerede denne ændring skulle i sig selv indebære, at vidnernes identitet skal fremgå af statsadvokatens bevisfortegnelse, og at tiltalte skal orienteres om bevisfortegnens indhold. Da det er op til den enkelte forsvarer at afgøre, hvorledes tiltalte skal orienteres om bevisfortegnens indhold, ville orienteringen af tiltalte derfor selv uden den samtidige ændring af § 835 kunne ske ved, at forsvareren overlader tiltalte en kopi af bevisfortegnelsen. Den selvstændige betydning af ændringen af § 835 ligger således i, dels at tiltalte efter denne bestemmelse har krav på i alle tilfælde at få en skriftlig

orientering om, hvilke vidner anklagemyndigheden agter at føre imod ham, dels at forsvareren i tidsrummet fra bevisfortegnens modtagelse til domsforhandlingens begyndelse ikke gennem pålæg givet under efterforskningen i medfør af § 745, stk. 4, eller § 748, stk. 6, kan afskæres fra at orientere tiltalte om identiteten af anklagemyndighedens vidner.

For forslagsstillerne er det mindre væsentligt, om tiltalte i alle tilfælde skal have udleveret en genpart af statsadvokatens bevisfortegnelse, eller om det skal overlades til forsvareren at bestemme, hvorledes orienteringen af tiltalte skal ske. For at imødekomme den kritik, bestemmelsen i § 835, 3. pkt., har givet anledning til, har forslagsstillerne derfor fundet det rigtigst at foreslå bestemmelsen ophævet, således at det ikke længere skal være en pligt for anklagemyndigheden at sende tiltalte en genpart af bevisfortegnelsen, men at det som før lovændringen skal være tilstrækkeligt, at den sendes til forsvareren.

For at udelukke fejlfortolkninger i anledning af bestemmelsens ophævelse må det imidlertid udtrykkeligt i loven fastslås, at forsvareren ikke kan afskæres fra at oplyse vidnernes identitet over for tiltalte. Det foreslås derfor, at der som § 835, stk. 2, gennemføres en bestemmelse, som sikrer, at forsvareren, uanset hvilke pålæg der under efterforskningen er givet ham i medfør af § 745, stk. 3, eller § 748, stk. 6, fra det tidspunkt, da han har modtaget genpart af statsadvokatens bevisfortegnelse, kan orientere tiltalte om identiteten af de vidner, der er opført på bevisfortegnelsen, og om indholdet af de forklaringer, vidnerne tidligere måtte have afgivet under sagen. Om orienteringen skal gives mundtligt eller skriftligt, vil som anført være overladt til forsvarerens afgørelse i de enkelte tilfælde. Når det i den foreslåede bestemmelse præciseres, at orienteringen af tiltalte om vidnernes tidligere forklaringer skal ske under iagttagelse af bestemmelsen i § 745, stk. 1, 3. pkt., ligger der heri, at det som hidtil kræver politiets eller, jf. § 746, rettens tilladelse at udlevere politirapporter m.v. eller kopier heraf til tiltalte.